

Delårsrapport per den 31 augusti 2021

Överförmyndarnämnden

Innehållsförteckning

Nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	3
Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal.....	3
Ekonomi	5
Ekonomiska tabeller	6
Uppföljning av mål och inriktning	8
Nämndindikatorer	9

Nämndens uppdrag

Överförmyndarnämndens uppdrag är att se till att frivilliga personer som utsett av tingsrätten att vara god man, förvaltare eller förordnad förmyndare sköter sina uppdrag för de huvudmän som inte själva kan tillvarata sina rättigheter. Även föräldrar kan stå under Överförmyndarnämndens tillsyn i de fall omyndiga barn har stora förmögenheter eller tar del i större rättshandlingar. Verksamheten är obligatorisk i alla kommuner och tillhör sektor välfärd och socialpolitik i Linköpings kommun. I reglementet anges att verksamheten styrs av de till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter, så som föräldrabalk, förmyndarskapsförordning, ärvdabalk, äktenskapsbalk, lag om god man för ensamkommande barn m.fl.

Utöver tillsynen bistår nämnden tingsrätten i utredningar inför beslut om godmanskap eller förvaltarskap samt rekryterar och utbildar nya gode män och förvaltare. Under pågående uppdrag måste gode män och förvaltare inhämta överförmyndarnämndens samtycke vid olika rättshandlingar så som uttag från spärrade konton, arvskiften, fastighetsförsäljningar med mera. Överförmyndarnämnden fattar också beslut om arvode beroende på uppdragets karaktär och tar ställning till i vilken mån huvudmannen utifrån lagstiftningen själv ska stå för kostnaden eller om kommunen ska träda in.

Nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Delårsrapporten är en uppföljning av Överförmyndarnämnden samlade verksamhet utifrån bl.a. reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Genom uppföljningen kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal

I Linköpings kommun har cirka 1 700 personer en ställföreträdare så som god man, förvaltare, särskilt förordnad förmyndare eller förmyndare som står under Överförmyndarnämndens tillsyn. Det kan vara vuxna som genom svag hälsa eller sjukdom inte har möjlighet att företräda sig själva, liksom barn med stor förmögenhet, barn som står utan förmyndare eller som behöver ställföreträdare för speciella rättshandlingar. Överförmyndarnämndens uppgift är att granska så att ställföreträdarna sköter sina uppdrag och förhindra att någon lider rättsförlust.

Överförmyndarnämndens basuppdrag styrs av en rad olika lagar, förordningar och föreskrifter. Under 2021 fortsätter nämnden fokusera på mål inom de kommungemensamma områdena Medborgare, Verksamhet och Medarbetare. Redovisning av indikatorer för området Medarbetare återfinns samlat för Kommunledningsförvaltningen i Kommunstyrelsens delårsrapport medan övriga mål redovisas i Överförmyndarnämndens delårsrapport.

Överförmyndarnämndens mål för 2021 syftar fortsatt till att sprida kunskap om verksamhetsområdet, säkerställa en stabil kompetensförsörjning av ställföreträdare och ett rättssäkert och effektivt tillsynsarbete.

- Vid augusti månads utgång hade 586 personer ett uppdrag som god man, förvaltare eller särskilt förordnad vårdnadshavare/förmyndare. Bland gode män och förvaltare var 58 % kvinnor och 42 % män. Det innebär något färre ställföreträdare än föregående år och följer en tendens av färre personer och ökande andel kvinnor.
- Vid augusti månads utgång var antalet godmanskap och förvaltarskap ett 50-tal fler än vid samma tid förra året. Likaså ligger aktuella förmyndarskap något högre än föregående år med ett 30-tal ärenden.
- Behovet av information om verksamheten är stor, både för personer i behov av god man och till dem som idag möter huvudmän och gode män i sitt arbete eller bekantskapskrets. Med anledning av pågående pandemi har endast information förmedlats digitalt via webb, sociala media samt i den dagliga handläggning.
- Att vara god man eller förvaltare åt en annan person kan vara utmanande. Nämnden är inne i en översyn av riktlinjer för arvode och söker ständigt nya vägar för att rekrytera ställföreträdare. Beslut har under augusti fattats om att föreslå kommunstyrelsen att fatta beslut om en ny typ av verksamhetsuppdrag till Leanlink gällande professionella gode män och förvaltare i de mest komplicerade uppdragen som inte lämpar sig för ideella ställföreträdare.
- Den årsräkning som ställföreträdarna lämnar in 1 mars varje år är grunden för att kunna tillse att huvudmannens rättigheter tillgodoses. Överförmyndarenheten har arbetat intensivt med att granska underlagen och har uppnått målsättningen med 95 % slutförda granskningar vid augusti månads utgång.
- Överförmyndarenhetens handläggning bygger på hantering av olika dokument. Behovet av digitalisering är stort, både för att underlätta för ställföreträdarna och för att handläggningen ska kunna effektiviseras. Förberedelsearbetet har pågått under en längre tid. Trots vissa hinder är intentionen fortsatt att nytt verksamhetsystem ska finnas på plats under hösten 2021.
- Den tidigare ekonomiska osäkerheten gällande kostnader för arvoden till god man för ensamkommande barn kvarstår, om än i mindre omfattning med anledning av minskat antal uppdrag. Den 31 augusti hade 13 ensamkommande barn en god man i Linköping.
- Successivt, allt eftersom årsräkningarna har granskats, har beslut fattats om arvode och betalningsansvar. De huvudmän som ska stå för arvodet har fakturerats. Ställföreträdarna har fått preliminära besked om arvode för innevarande år och utbetalning påbörjats. Prognosen är fortsatt beräknad utifrån budget där huvudmännen bedöms kunna stå för 55 % av kostnaderna och resterande bekostas av nämndens budget.
- Nämndens fyra mål bedöms kunna uppfyllas under året.
- Basuppdraget med den dagliga handläggningen fortlöper med växelvis planering av arbete på distans och på kontoret.

Förväntad utveckling

- Beslut om en ny typ av verksamhetsuppdrag till Leanlink gällande professionella ställföreträdare. Detta förväntas underlätta förordnande av god man under nästa år i de mer komplicerade uppdragen.

- Flera förändringsprocesser kommer att påverka enheten under hösten så som upphandling och införande av nytt verksamhetssystem liksom förändrad organisatorisk tillhörighet. Extra fokus behöver därför också finnas på arbetet för en god arbetsmiljö under pågående förändringsarbete.

Ekonomi

Ekonomi, belopp tkr	Prognos helår	Budget 2021	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnader	16 109	16 047	-62
Investeringar, netto	-	-	-

Volymutveckling

Basuppdrag (volymmått)	Prognos helår	Augusti 2021	Augusti 2020
Godmanskap 11:1 – 11:4, Föräldrabalken	930	984	931
Förvaltarskap 11:7, Föräldrabalken	120	109	107
Förmyndarskap, legala och förordnade förmyndare, ej ensamkommande barn	500	554	520
Ensamkommande barn, godmanskap och förordnad förmyndare	30	13	20
Ärenden under avslutande	30	49	47
Antal ställföreträdare med uppdrag	-	586	592

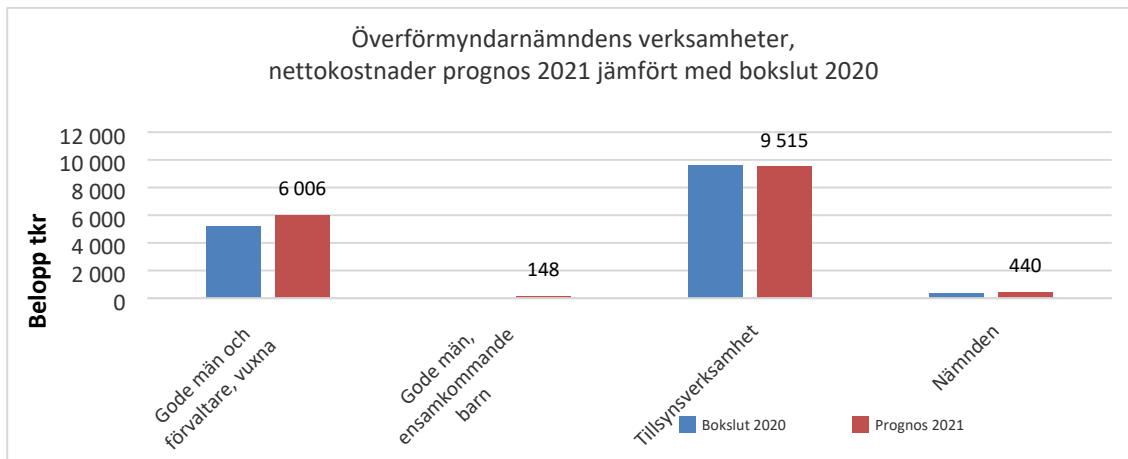
Kommentar

Ett 50-tal fler uppdrag som god man är aktuella i augusti 2021 jämfört med föregående år vilket är resultatet av ett högre inflöde av ansökningar och anmälningar under våren. Uppdragen för barn (förordnad förmyndare och medförmyndare) är sammanlagt runt 50 stycken och jämförbart antal med föregående år. Däremot är antalet aktuella legala förmyndarskap ett 30-tal fler jämfört med samma tid föregående år. Nämnden kommer att följa utvecklingen noga då prognoserna tidigare bedömt stabila volymer över tid.

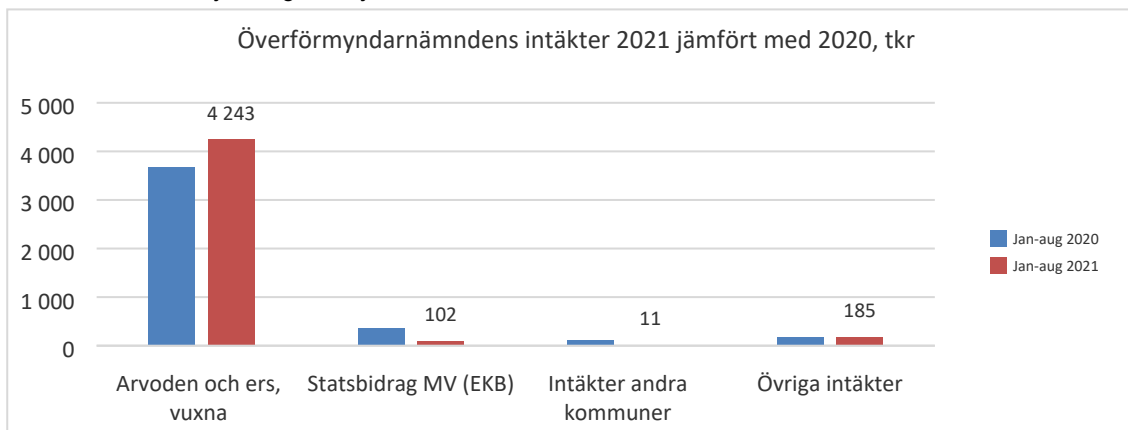
Antalet frivilliga med uppdrag som god man, förvaltare eller förordnad förmyndare fortsätter att minska stadigt. Bland gode män och förvaltare fortsätter trenden med ökad andel kvinnor 58 % jämfört med män 42 %.

Ekonomi

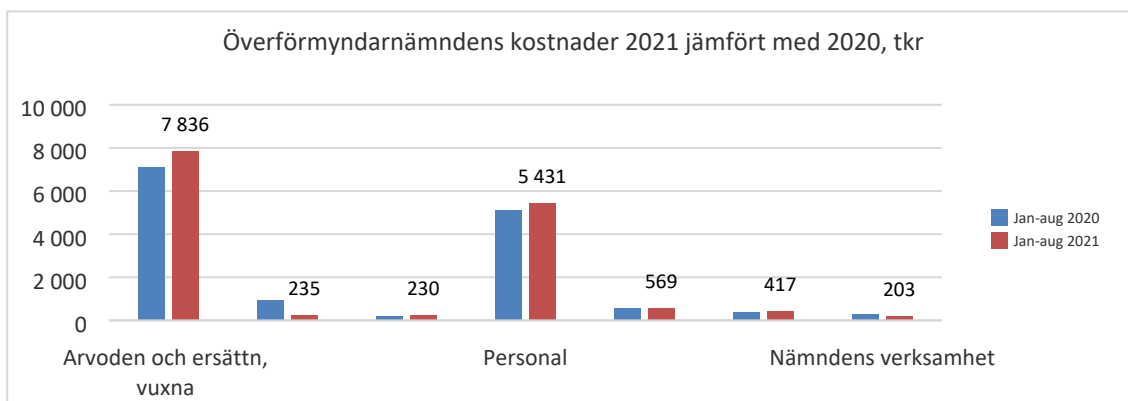
Nämndens verksamheter, nettokostnader i prognosen för helår 2021 jämfört med bokslut 2020

Nämndens intäkter jan-aug 2021 jämfört med 2020

Nämndens kostnader jan-aug 2021 jämfört med 2020

Analys och kommentar

Nämndens intäkter är främst externa och härrör från verksamhetsområdet *Gode män och förvaltare, vuxna*. De huvudmän som själva har ekonomisk förmåga ska enligt lagstiftningen själva bekosta ställföreträdarens ersättning. Eftersom betalningsförmågan har fastställts i samband med granskning av årsräkning året efter verksamhetsåret, utgörs innevarande års intäkter av en bedömning. I år har intäktsnivån legat klart högre gällande arvoden, samtidigt har intäkterna från Migrationsverket varit lägre jämfört med föregående år vilket beror på att färre ensamkommande barn anvisas till Linköpings kommun.

Jämfört med föregående år har arvodeskostnaderna för vuxna ökat med 700 tkr samtidigt som de minskat med 700 tkr för arvoden gällande ensamkommande barn. Kostnaderna i övrigt ligger på en liknande nivå som under 2020.

Ekonomiska tabeller

Resultat 31 augusti 2021

Driftsammandrag Belopp netto tkr	Redovisat Jan -aug 2021	Budget Jan - aug 2021	Avvikelse	Redovisning 31/8 2020
<i>Gode män och förvaltare, vuxna</i>	3 818	4 137	320	3 655
Arvoden och ersättningar	3 593	3 651	58	3 433
Digitalisering och administration	139	352	213	163
Information, utbildning, rekrytering	86	135	48	58
<i>Gode män, ensamkommande barn</i>	127	0	-127	66
Arvoden och ersättningar, samt övrigt	127	0	-127	66
<i>Tillsynsverksamhet</i>	6 234	6 267	33	6 309
Personal, utbildning m.m.	5 313	5 384	71	5 437
Lokaler o övriga verksamhetskostnader	921	883	-38	872
<i>Nämnden</i>	203	293	90	232
Arvoden och kostnadsersättningar	190	241	51	204
Utbildning och övrigt	13	53	38	28
Summa	10 382	10 698	316	10 261

Prognos för helår 2021

Driftsammandrag Belopp netto, tkr	Prognos 2021	Budget 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
<i>Gode män och förvaltare, vuxna</i>	6 006	6 206	200	5 186
Arvoden och ersättningar	5 476	5 476	0	4 691
Digitalisering och administration	323	523	200	220
Information, utbildning, rekrytering	207	207	0	275
<i>Gode män, ensamkommande barn</i>	148	0	- 148	17
Arvoden och ersättningar, samt övrigt	148	0	-148	17
<i>Tillsynsverksamhet</i>	9 515	9 401	-114	9 572
Personal, utbildning m.m.	8 190	8 076	-114	8 228
Lokaler o övriga verksamhetskostnader	1 325	1 325	0	1 343
<i>Nämnden</i>	440	440	0	340
Arvoden och kostnadsersättningar	361	361	0	303
Utbildning och övrigt	79	79	0	37
Summa	16 109	16 047	-62	15 115

Analys och kommentar

Sammantaget visar resultatet en positiv avvikelse på 316 tkr vilket främst förklaras av att utvecklingskostnaderna gällande digitalisering ännu inte har använts. Verksamhetsområdet *Godemän ensamkommande barn* redovisar ett underskott på 127 tkr. Nämndens beräknade prognos för 2021 är ett underskott på -62 tkr vilket förklaras av ofinansierade arvoden till gode män ensamkommande barn samt att personalkostnaderna förväntas överskrida budget.

Nettokostnaderna i verksamhetsområdet *Gode män och förvaltare, vuxna* består främst av arvoden och ersättningar till ställföreträdare i ärenden där huvudmannen inte har betalningsförmåga. Kommunen arvoderar alla ställföreträdare, även i de fall där huvudmannen ska betala hela kostnaden, vilket medför att bruttobeloppen som utbetalas är avsevärt högre

än nettobeloppen. Enligt nämndens rutiner utbetalas arvode till god man/förvaltare vid några få tillfällen under året. Huvudmännens förmögenhet avgör betalningsförmågan och på vilket sätt kostnaderna ska fördelas mellan kommun och huvudman. Eftersom intäkterna som avser innevarande år inkommer först efterföljande år, görs under året en bedömning av fördelningen. Till följd av förfarandet uppstår varje år en differens mellan föregående års bedömning och verkligt utfall som påverkar innevarande års resultat, antingen positivt eller negativt, så kallad resultatpåverkan.

Totalt sett uppgår bruttokostnaderna för arvoden och ersättningar till 7 736 tkr under perioden, exklusive avskrivna fordringar om cirka 100 tkr. Nettobeloppet som kommunen ska stå för och som redovisas ovan är 3 593 tkr. I prognosen beräknas bruttokostnaderna uppgå till 11 625 tkr och avskrivna fordringar till knappt 300 tkr. Den prognostiserade nettokostnaden uppgår till 5 476 tkr.

I övrigt redovisas inom verksamhetsområdet kostnader för digitalisering, administration samt information, utbildning och rekrytering. Kostnaderna för digitalisering och administration uppgår under perioden till 139 tkr, vilket är lägre än budgeterat. Förhoppningen kvarstår om att planerad digitaliseringen av verksamheten i form av införande av ett nytt verksamhetssystem kommer att kunna genomföras under årets sista fyra månader. När det gäller den mer utåtriktade verksamheten att informera, utbilda och rekrytera ställföreträdare har den inte varit möjlig att genomföra fullt ut under rådande pandemi, men aktiviteter planeras för hösten 2021.

Området **Gode män ensamkommande barn** redovisar ett underskott för perioden motsvarande -127 tkr. Statsbidragen utbetalas i form av schablonbelopp och fördelas enligt beslut mellan Social- och omsorgsnämnden och Överförmyndarnämnden. Bidragen för kommunplacerade barn bedöms täcka kostnaderna för arvodet på helårsbasis. Därutöver görs försök att teckna avtal om kostnadsersättning med andra kommuner vars anvisade barn placeras i Linköpings kommun. Enligt lag är det överförmyndarnämnden i barnens vistelsekommun som är ansvarig för tillsyn och arvodering av god man även i dessa ärenden, trots att statsbidragen går till anvisningskommunen. Sammantaget prognostiseras ett nettounderskott på -148 tkr för verksamhetsområdet.

Tillsynsverksamheten omfattar personal- och lokalkostnader där perioden visar på ett mindre överskott på 33 tkr medan prognosen för hela 2021 beräknas bli ett underskott på -114 tkr. Främst är det tillfälligt köp av interna tjänster som gett ett högre utfall än budgeterat.

Med **Nämnden** avses den politiska verksamheten. Majoriteten av kostnaderna består av arvoden och andra ersättningar som utgår till nämndens fem ledamöter. Även kostnader för utbildning samt medlemskap och deltagande i aktiviteter som Föreningen för Sveriges Överförmyndare anordnar ingår. Periodens kostnader uppgår totalt till 203 tkr, vilket är lägre än både föregående år och periodens budget vilket beror på lägre deltagande vid sammanträden än tidigare år.

Uppföljning av mål och inriktning

Målredovisning med prognos

I detta avsnitt redovisas nämndens målavstämning som även framgår under avsnittet ”Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal”. Måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning utifrån förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter. Fler resultat redovisas i nämndens verksamhetsberättelse.

Färgsättningen indikerar:

	Uppfylls per helår
	Uppfylls delvis per helår
	Uppfylls ej per helår
	Nämndmålet kan ej bedömas

Målområde Medborgare

Nämndmål: Rätt medborgare får rätt stöd

Nämndmålet bedöms uppnås under året. Bedömningen baseras på att målvärdet redan nu tangerar de 500 personer som angetts som önskat antal personer som nåts av information antingen genom att delta vid ett muntligt informationstillfälle eller genom att ta del av information på Linköpings kommuns hemsida.

- Muntliga informationer har kunnat genomföras via digitala möten istället för att helt ställas in under pandemin.
- Kontakt Linköping tar emot samtal i första ledet och guidar medborgare till information på hemsidan där de senare kan hitta information själva.

Nämndmål: Hållbara ställföreträdarskap med god kompetens

Nämndmålet bedöms uppnås genom möjlighet till digital utbildning och fortbildningsinsatser i samarbete med Linköpings God man och förvaltarförening. Genom utbildningsinsatser möjligheter för ställföreträdare att ha kontakt med en mentor bidrar målet till att medborgare kan få ett gott stöd inom ramen för uppdraget.

Nämndmål: Huvudmännens rätt tas tillvara

Nämndmålet har uppnåtts vid mättillfället 31 augusti. Det är en grannliga uppgift att granska effektivt med god kvalitet i syfte att tillse att huvudmännen får sin rätt tillvaratagen på bästa sätt. Av 945 årsräkningar har kompletteringar begärts i ungefär en fjärdedel av ärendena och anmärkning riktats mot redovisningen i 5 %. Uppföljning och ställningstagande görs i varje uppdrag.

Målområde Verksamhet

Nämndmål: Ökad digital hantering av handlingar

Nämndmålet bedöms kunna uppnås genom att e-tjänsterna blir mer kända. Tre av befintliga e-tjänster utgör underlag för mätningen med sikte att höja användandet från föregående års 50 % till 60 %.

Nämndindikatorer

Målområde: Medborgare

Kommunövergripande mål: Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

Nämndmål	Nämndindikator	2019	2020	Aug. 2021	Målvärde
Rätt medborgare får rätt stöd <i>Med ökad kunskap hos anhöriga, boendepersonal m.fl. kan rätt personer få rätt stöd och insats.</i>	Antal personer som tar del av information kring gode män och förvaltare	219	189	457	500
Hållbara ställföreträdarskap med god kompetens <i>God kompetens rekryteras, utbildas och bibehålls till frivilliga uppdrag som god man och förvaltare</i>	Antal deltagare som tar del av utbildningsinsats	84	169	85	200
Huvudmännens rätt tas tillvara <i>För att inte huvudmännen ska lida rättsförlust ska ställföreträdarnas redovisning granskas skyndsamt utan avkall på noggrannhet och kvalitet</i>	Andel granskade per den 31 aug	90 %	92 %	95 %	95 %

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: Effektiv organisation med goda resultat

Nämndmål	Nämndindikator	2019	2020	Aug. 2021	Målvärde
Ökad digital hantering av handlingar <i>Handläggningsprocessen baseras på underlag i fysisk form. Med ökad digitalisering kan svarstider förkortas och handläggningsprocesser effektiviseras</i>	Andel insända handlingar via utvald e-tjänst	i.u.	56 %	71 %	60 %